

KEMPISCHE BOSUIL-INVENTARISATIE 1986

1) INLEIDING

In het voorjaar van 1986 hebben we een Bosuilenproject gehad. Het doel was tweërlei. Enerzijds was het de bedoeling om de veronderstelde uitbreiding van de Bosuil vast te stellen. Het andere doel was om de mensen te activeren en in contact te brengen met een interessante soort. Er is redelijk fanatiek aan gewerkt en de gebieden die niet of minder goed zijn gedaan zijn tot een minimum beperkt gebleven. Zeker als we de grootte van ons werkgebied beschouwen en de vrij koude, zeker niet uitnodigende weersomstandigheden die in het begin van het project heerste. Bij de niet geïnventariseerde gebieden zitten ook nog een paar gebieden die niet toegankelijk zijn. (bv Eindhovense golf).

2) WERKWIJZE

In de laatste maanden van 1985 werd er 'reclame' gemaakt voor het project. De mensen konden zich in december van dat jaar opgeven en al een voorkeur uitspreken voor een bepaald gebied binnen het werkgebied. Vervolgens heb ik het werkgebied opgedeeld in deelgebieden waarvan ik dacht dat de bezoek intensiteit ongeveer even groot was. De mensen werden zoveel mogelijk in hun opgegeven gebied ingedeeld. De deelgebiedjes die niet bezet konden worden heb ik zelf voor m'n rekening genomen.

Er werd in januari een Handleiding met een kaart van het deelgebied uitgereikt.

De mensen konden nu het veld in. Op de ledenvergaderingen werd steeds geïnformeerd over het verloop van de inventarisatie. Merkte ik dat deze in bepaalde delen niet lekker verliep, ben ik zelf zoveel mogelijk bijgesprongen. Ook is er nog een excursie georganiseerd in het Leenderbos voor mensen die niet bekend waren met de soort. (en automatisch het daaraan verbonden nachtwerk)

Om de uitbreiding vast te stellen werden er ook zoveel mogelijk oude gegevens verzameld.

Tijdens het project heb ik nog een voorstel naar voren gebracht om ook de nestplaatsen te gaan localiseren. Dit was echter te hoog gegrepen.

3) RESULTATEN

3.1) RESULTATEN INVENTARISATIE 1986

Al snel bleek dat de Bosuil binnen ons werkgebied meer voorkwam dan

tot nu toe bekend was. Bij de inventarisatie werden 64 roepende uilen vastgesteld. (kaart 1) Aangezien er enkele gebieden niet of minder goed zijn onderzocht, en we aan de hand van uit het onderzoek naar voren gekomen biotoopeisen het gemiste aantal roepende Bosuilen op minimaal 12. (tabel 1) In heel het werkgebied kunnen we een minimum aanhouden van 75 tot 80 roepende uilen.

Tabel 1.

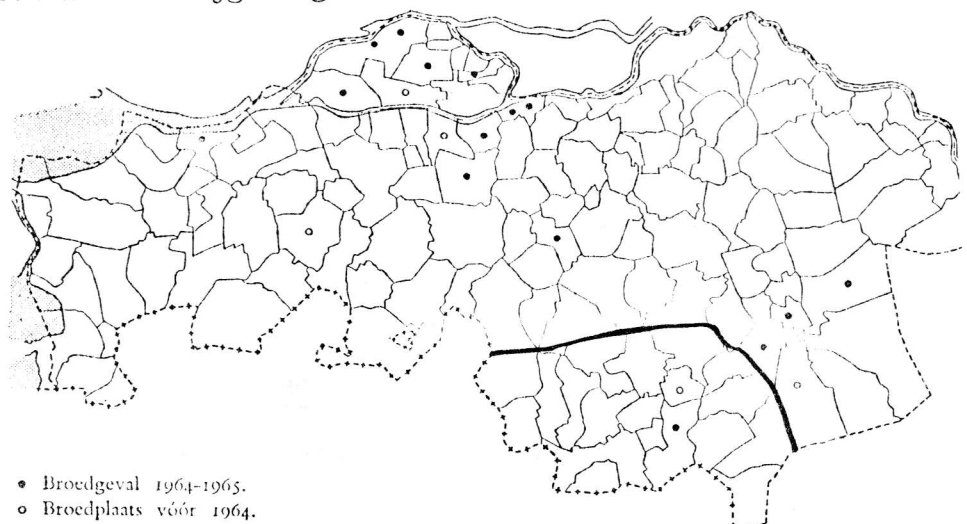
<u>Niet onderzochte gebieden</u>	<u>Veronderstelde aantal roepende uilen</u>
Landgoed 'De Utrecht' Zuidwest hoek	2
Middelbeers e.o.	.
Duizel	1
Einderheide	0 - 1
Bergeykse Barriere	1 - 2
Opperheide	1
Eindhovense Golf	1
Visvyvers V'waard en Valkenhorst	2 - 3
Leenderbos (rond museum)	2
Eindhoven met noordelijke uitloper	1 - 2
TOTAAL	11 - 15

3.2 GEGEVENS VAN VOOR 1986

Tijdens de avifauna periode in de begin jaren zestig werd de Bosuil tweemaal binnen ons werkgebied vastgesteld. Tot 1982 is er toen niet meer sprake geweest van enige systematische inventarisatie. In alle jaren werden er wel Bosuilen vastgesteld in de bekende / aantrekkelijke gebieden. Het ene jaar was men wat fanatieker dan het andere. Maar echt ver boven de 10 vastgestelde roepende uilen per jaar kwam men toch niet. Bij de in 1982 gehouden inventarisatie, waar echter ook de bekende gebieden voornamelijk werden bezocht, kwam men op minimaal 34 roepende Bosuilen.

Van de laatste 10 jaren zijn de gegevens per jaar in kaart gebracht en als aanhangsel achter bijgevoegd.

Kaart 2.

4) DISKUSSIE

De Bosuil wordt in ons werkgebied in de jaren '60 alleen gemeld uit Waalre (voor 1964) en Valkenswaard (1964 en 1965) (van Erve et al 1967. zie kaart 2 overgenomen uit de avifauna van Noord-Brabant) Eigenlijk is er dan tot 1982 niet veel concreets te zeggen over het toenemen van de soort in het gebied van de Kempen. Er zijn geen inventarisaties gedaan. Alleen werden er losse waarnemingen verzameld en dan nog vaak alleen in gebieden die bekend waren of een Bosuil vriendelijk biotoop hadden. Dat de soort toenam was toch wel duidelijk doordat de Bosuil langzaam en haast ongemerkt in steeds meer gebieden voorkwam. In 1982 werd er een inventarisatie gedaan door Tom Heynen. Deze omvatte echter ook de bekende gebieden. Als we de grote gebieden nu eens met elkaar gaan vergelijken dan zien we dat er in 1982 22 roepende Bosuilen zijn vastgesteld (Heezerbos, Groote heide, Leenderbos, Baest, Landgoed 'de Utrecht') In 1986 was dit 24. Hieruit kan men concluderen dat de uitbreiding binnen deze goede gebieden in '82 al voltooid was, doordat er geen opvallende toename meer is geweest in die 4 jaar tijd.

Buiten deze gebieden zien we in deze 3 jaren tijd('83.'84.'85) wel een duidelijke toename van het aantal gebieden waar de soort werd vastgesteld.(9 gebieden).

Bij de inventarisatie van 1986 werden nog meer gebieden ontdekt waar de soort voorkomt. Ook werden er nu Bosuilen ontdekt in biotopen die op het eerste gezicht niet erg geschikt lijken zoals monotome dennenakkers. Als voorbeeld wil ik even aanhalen de bosuil die op de Oirschotse heide werd ontdekt bij het zoeken naar roofvogelnesten.

Deze bezette een oud Kraaiennest in een puur naalddhout stuk.

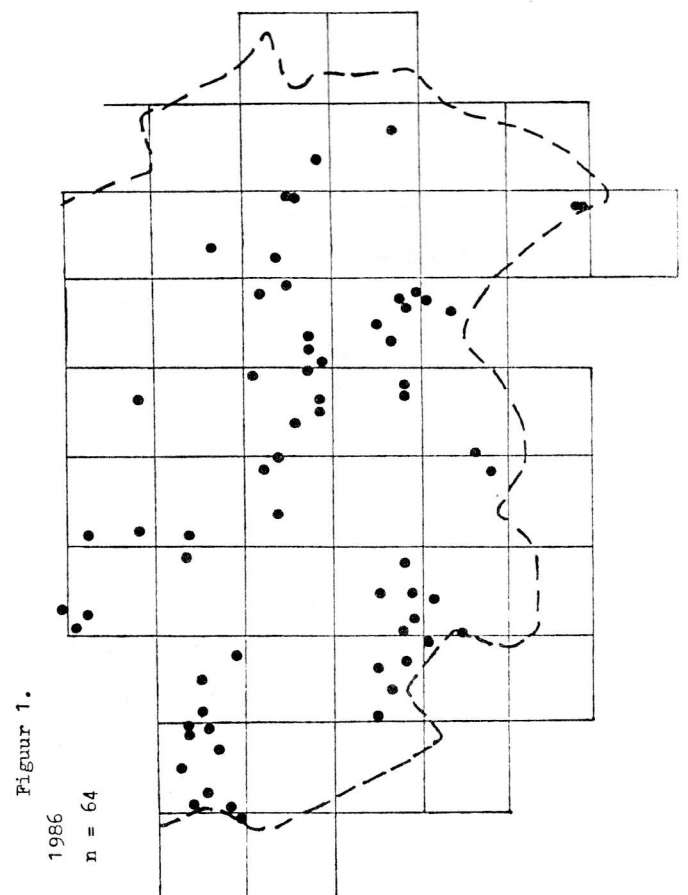
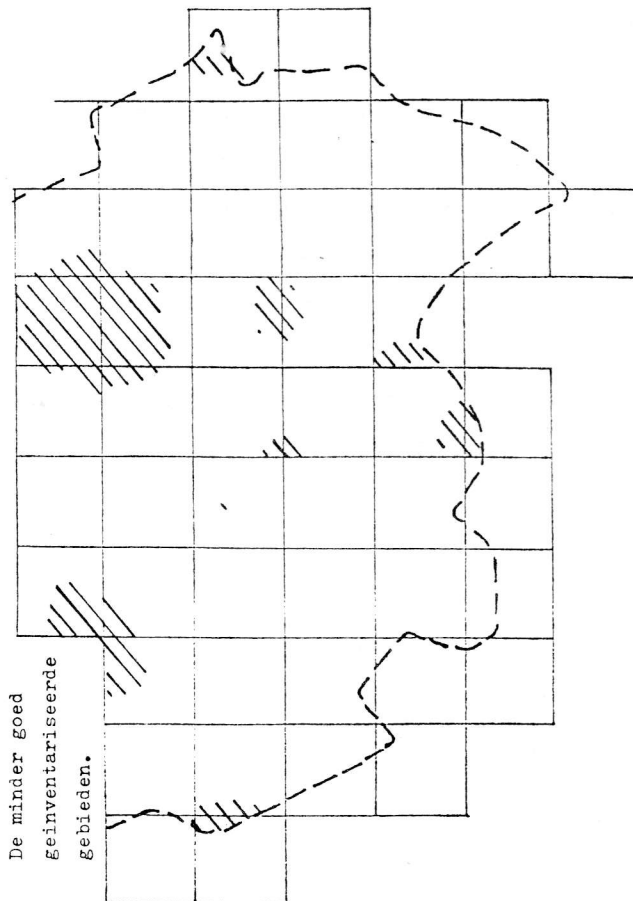
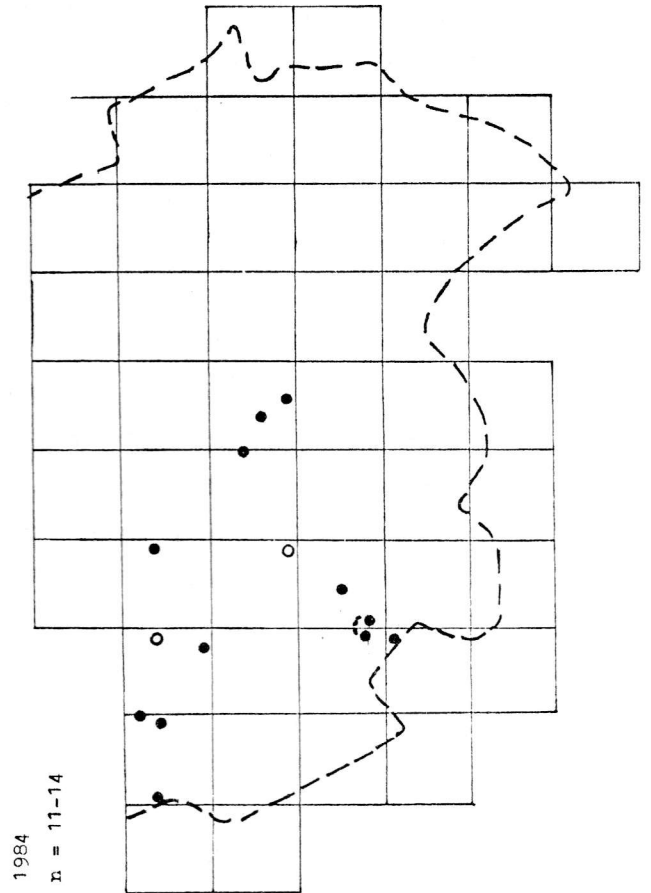
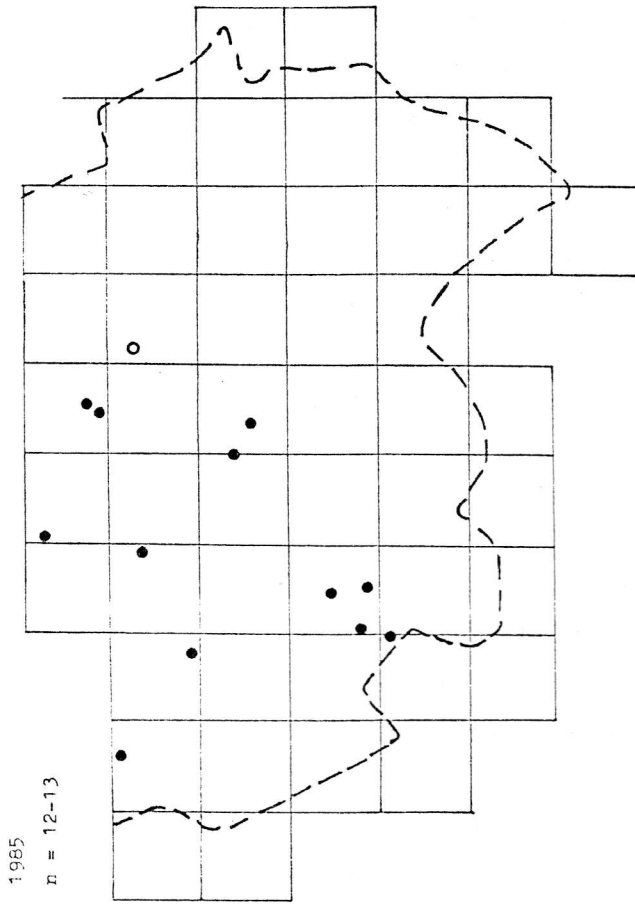
Dit soort gevallen duidt toch zeker op een uitbreiding van uit de zogenaamde goede gebieden naar de minder goede gebieden. Zoals daar de monotome naaldbossen zijn waar dan her en der nog een rand is met loofhout.(vrnl Berk en Eik)

Het blijft zeker nodig om de Bosuil in de toekomst te blijven volgen. Zeker gebieden waar de soort nog niet is vastgesteld worden dan interessant!

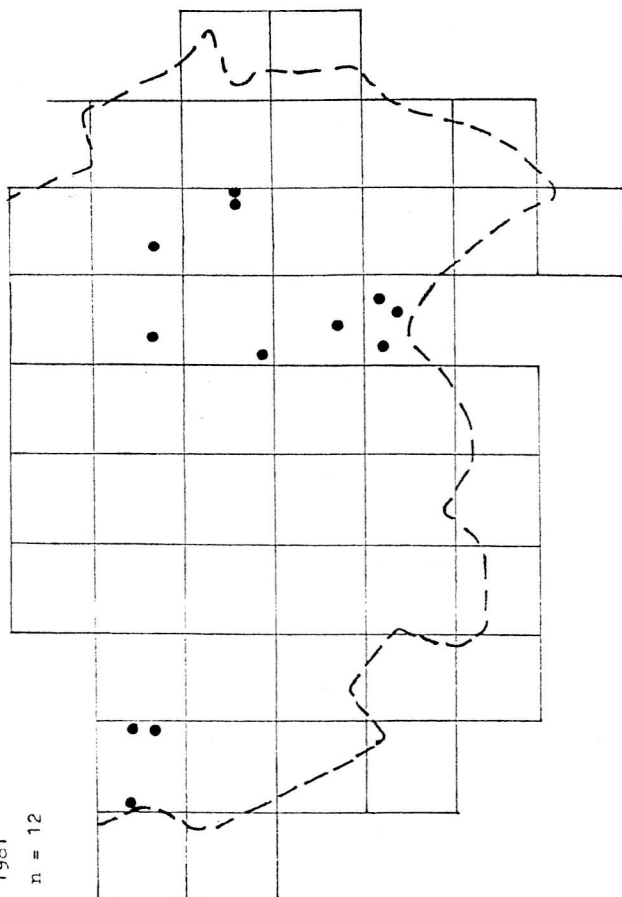
5) DANKWOORD

Ik wil iedereen die heeft meegeholpen aan deze inventarisatie via deze weg bedanken. Speciaal Tom voor het terbeschikking stellen van zijn kaart met Bosuilgegevens er op (t/m '82). Ook iedereen bedankt die oude gegevens heeft opgeduikeld.

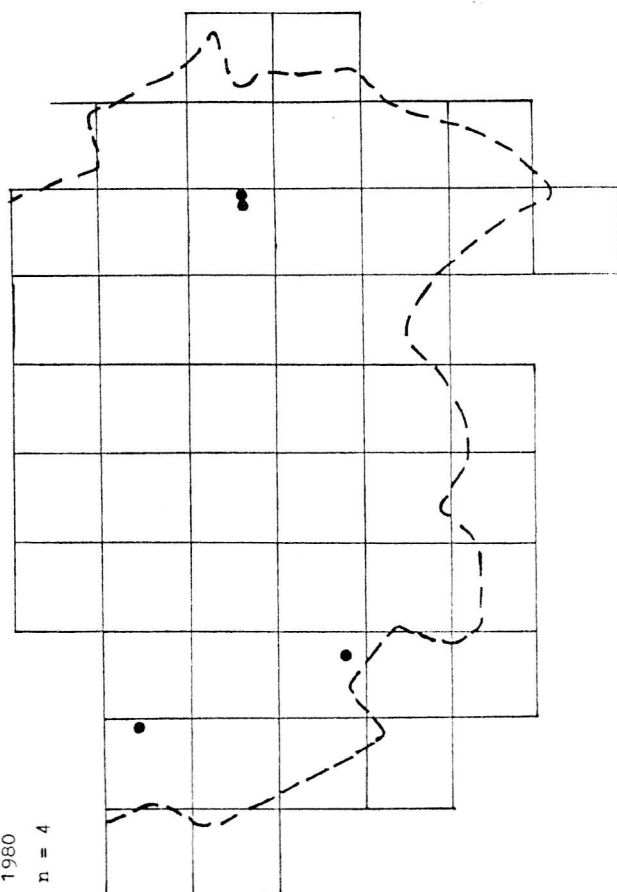
Pieter Wouters

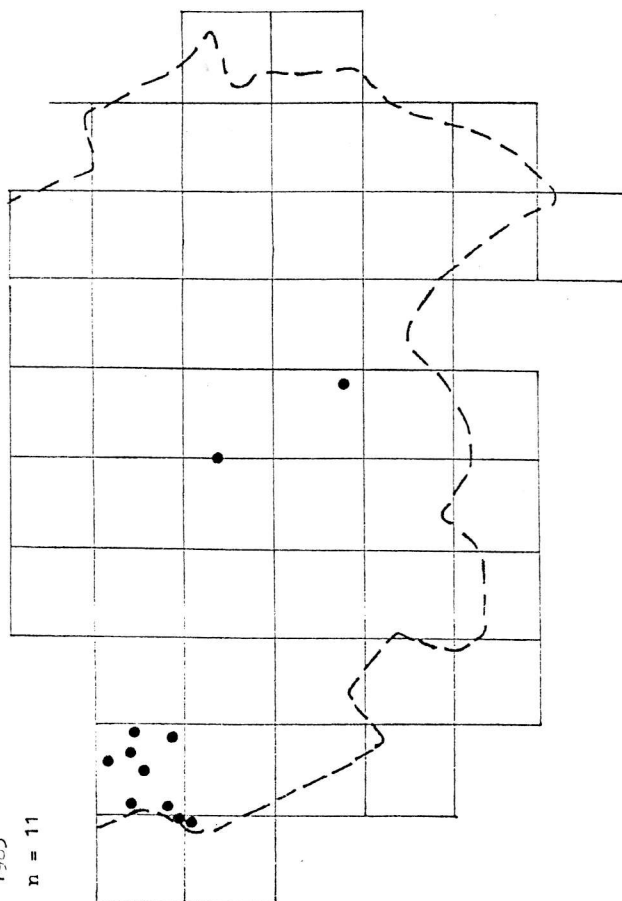
1981
n = 12

1980
n = 4

1983
n = 11

1982
n = 30-34

